

לכבוד
חנוך מילוא
מנכ"ל תאגיד "מיתב"
רחוב העליה השנייה 5
ת.ד. 557
פתח תקווה

לכבוד
ניצה רשף
מנהלת מפעל גיא ר.שירותים
ת.ד. 3967
אזור תעשייה קרית אריה
פתח תקווה 49130

שלום רב,

הנדון: החלטה בערר לפי סעיף 52(א) לחוק תאגידי מים וביוב, תשס"א - 2001

רקע

במשרדנו התקבל ביום 3.4.2012 ערר של מפעל גיא.ר שירותים (להלן – העורר) שהוגש לפי סעיף 52(א) לחוק תאגידי מים וביוב, תשס"א – 2001 (להלן – החוק), על החלטת תאגיד המים והביוב "מיתב" (להלן – החברה) מיום 15.1.12, לבצע 6 ביקורות דגימה ובדיקה בשפכי העורר ולחייב את העורר בגינם בעלות של 895 ₪ בגין כל ביקורת. העורר מבקש כי נורה על ביטול החלטת החברה וכן על עיכוב ביצועה עד למתן החלטה סופית בערר.

ביום 23.4.12 ניתנה החלטה ע"י הח"מ המורה על עיכוב ביצוע החלטת החברה עד למתן החלטה אחרת.

העובדות הנדרשות לעניין:

מעיון בחומר שהוגש לפני ולאחר קבלת פרטים ומידע רלוונטיים מגורמי המקצוע במשרד עולים הנתונים הבאים:

1. העורר עוסק בטיהור ומחזור מתכות יקרות.
2. השפכים התעשייתיים של העורר שמקורם בתהליכי הייצור מופרדים מזרם השפכים הסניטאריים. השפכים הסניטאריים מוזרמים למערכת הביוב הציבורית ואולם השפכים התעשייתיים מסולקים באופן מוסדר למתקן טיפול מרכזי (אלקון) באמצעות חברה קבלנית בתדירות של 3 עד 4 פעמים בשנה ובהיקף של כ- 1000 ליטר בכל פעם.
3. במכתב מיום 15.1.12 הודיע מר יעקב אריאב, ראש חטיבת ההנדסה בחברה, לעורר, כי בשנת 2012 תבצע החברה 6 ביקורות דגימה ובדיקה של שפכי העורר בסכום של 895 ₪ כל אחת, שיושטו על העורר.
4. בתאריך 26.2.2012 פנה בא כוחו של העורר למר יעקב אריאב, בבקשה לשקול מחדש את החלטת החברה לדגום את שפכי העורר המוזרמים למערכת הביוב של החברה, מכיוון שהוא אינו מזרים שפכים תעשייתיים למערכת הביוב של החברה אלא שפכים סניטאריים בלבד. בנוסף, ביקש לקבל נימוקים להחלטת החברה בדבר קביעת 6 ביקורות הדגימה והבדיקה.
5. ב"כ העורר פנה במכתב תזכורת למר אריאב ביום 26.3.12, משלא נענה לפנייתו מיום 26.2.12.
6. כחלק מהערר, צורף מכתב אקודן מתאריך 26.12.11 ובו דיווח על דיגום שנעשה לשפכי העורר בתאריך 7.12.11 ותוצאותיו.
7. ביום 17.4.12 פניתי לחברה לקבלת תשובתה לערר לא יאוחר מיום 10.5.12, אולם עד למועד מתן ההחלטה לא התקבלה כל תגובה.

אגף מים ונחלים

8. ביום 23.4.12 ניתנה החלטה ע"י הח"מ בדבר עיכוב ביצוע החלטת החברה לבקשת העורר, והתבקשה תגובת החברה לבקשה לעיכוב הביצוע עד ליום 29.4.12. אולם, עד למועד מתן ההחלטה לא התקבלה תשובת החברה לבקשה לעיכוב ביצוע.

דיון והחלטה:

סעיף 51(א) לחוק מסמיך חברה לקבוע למפעלים שבתחומה הוראות בעניינים שונים, בנייהם הוראות בדבר ניטור של איכות שפכי התעשייה ודיווח על תוצאות הניטור לחברה, בדרך ובתדירות שקבעה.

"מפעל" מוגדר בחוק כ"מקום שבו מעבדים או מייצרים מוצרים, או נותנים שירותים, ושממנו מוזרמים שפכי תעשייה"; "שפכי תעשייה" מוגדרים בחוק כ"שפכים שמקורם במפעל המוזרמים מן המפעל למערכת הביוב, למעט שפכים סניטאריים".

סעיף 2 לכללי תאגידי מים וביוב (שפכי מפעלים המוזרמים למערכת הביוב), תשע"א-2011 (להלן – חח הכללים), קובע כי מטרת הכללים, בין היתר, הסדרת הזרמתם של שפכי מפעלים באופן שלא ייגרם נזק למערכת הביוב, תהליכי הטיפול בשפכים וניצול מי הקולחין.

סעיף 4 לכללים קובע, כי חברה רשאית לחייב מפעל לערוך ניטור איכות של שפכים לרבות מיקום פעולות הניטור ותדירותם, אולם זאת לאחר שניתנה הזדמנות למפעל להשמיע טענותיו.

סעיף 5(א) לכללים קובע, כי אם החליטה חברה שתהליכי הייצור של המפעל מעוררים חשש להזרמת שפכים למערכת הביוב בניגוד להוראת סעיף 3(א) לכללים, עליה להכין תכנית ניטור ובקרה שנתית על איכות שפכי המפעל לפי תקנה 10 לתקנות בריאות העם (תקני איכות מי קולחין וכללים לטיהור שפכים), התש"ע – 2010 (להלן – תקנות הקולחין). במקרה ובו לא אושרה תכנית על פי תקנות הקולחין, נדרשת חברה להכין תכנית לפי הוראות התוספת השלישית לכללים, בכפוף לתנאים שפורטו בסעיף 5(א) שבהם.

תקנה 10 לתקנות הקולחין קובעת, כי יצרן שפכים יכין תכנית לניטור ובקרה של איכות וכמות השפכים המוזרמים על ידו למט"ש ויגישה לאישור ממונה סביבה. בין היתר, על התכנית לכלול הוראות לניטור על מזרימי שפכים למערכות העלולים לגרום לנזק לתהליכי הטיפול בשפכים באופן המשפיע על איכות הקולחין או הבוצה המיוצרים במט"ש. כלומר, שגם על פי תקנות הקולחין תכנית ניטור למפעלים צריכה להיקבע לאור סוג השפכים המוזרמים למערכת הביוב של חברה כדי למנוע נזקים לתהליכי הטיפול במט"ש לרבות איכות הקולחין והבוצה.

עיון בתוצאות דיגום שנעשה בשפכי העורר בידי אקודן בתאריך 7.12.2011 מעלה, כי איכות השפכים המוזרמים למערכת הביוב הציבורית ע"י העורר תואמת לאיכות של שפכים סניטאריים, ובאופן שאינו חורג מהאיכות הנדרשת להזרמה למערכת הביוב על פי הוראות כל דין. מכך עולה, כי העורר אינו מזרים למערכת הביוב של החברה שפכים תעשייתיים העלולים לגרום לנזק לתהליכי הטיפול בשפכים, אלא מזרים למערכת הביוב שפכים סניטאריים בלבד.

יצוין, כי בבדיקה שערכתי עולה כי תכנית הניטור והבקרה של החברה כיצרן שפכים לפי תקנה 10 לתקנות הקולחין, אושרה ע"י מחוז מרכז במשרדנו. אציין, כי התכנית שאושרה כללה את הצעת החברה לביצוע ניטור ובדיקה לעורר בתדירות של 6 פעמים בשנה ויש להניח, כי החלטת החברה כפי שנמסרה לעורר

בתאריך 15.1.12 התבססה על אישור זה.

בעקבות הערר, בחנו שוב את הנושא ואת הצורך לביצוע ניטור של שפכי העורר לפי הכללים והגעתי לידי מסקנה, כי אין צורך בניטור זה לאור העובדה שלא מוזרמים שפכי תעשייה מהמפעל למערכת הביוב וכי העורר אינו עומד בהגדרה המצריכה ביצוע ניטור כאמור בכללים. בעקבות ערר זה עולה הצורך לעדכן את אישור המשרד לתכנית הניטור והבקרה של החברה כיצון שפכים, כך שלא תידרש החברה לבצע ניטור ובקרה לשפכי העורר, משאינם מן הסוג העלול לגרום לנזק לתהליכי הטיפול בשפכים ובכך להשפיע על איכות הקולחים או הבוצה במטי"ש.

יצוין, כי אנו מצפים שהחברה תפעל לפי הוראות החוק וסעיף 4 לכללים ותיתן הזדמנות למפעל להשמיע טענות בטרם תחליט כי תהליכי הייצור שלו מעוררים חשש להזרמת שפכים העלולים לגרום לנזק למערכת הביוב שלה, באופן המצדיק ביצוע ניטור שפכים ובדיקתם והשתת עלויות עליו.

לסיכום, לאור כל האמור לעיל, ולאור הוראות החוק והכללים, תקנות קולחין ומטרותיהם, אני מקבל את הערר ומבטל את החלטת החברה לבצע 6 ביקורות דגימה ובדיקה בשפכי העורר, ובכלל זאת את חיובם בעלויותיהם.

יחד עם זאת, לא מן הנמנע כי החברה תוודא אחת לתקופה, כפי שתחליט, אם השתנו הנסיבות והעורר מזרים שפכי תעשייה אל מערכת הביוב, ואף נצפה כי תפעל בהתאם לסמכותה לפי סעיף 4(3) לכללים.

אם יימצאו מזהמים תעשייתיים בשפכים הסניטאריים של העורר המוזרמים למערכת הביוב, החברה תידרש לבצע ניטור לשפכי העורר לאחר פניה מסודרת אל המשרד לצורך קבלת אישור לתכנית ניטור לעורר, לפי תקנה 10 לתקנות הקולחין.

לפי סעיף 52(ב) לחוק, הרואה את עצמו נפגע מהחלטת המוסמך רשאי לערער עליה לבית משפט השלום שבתחום שיפוטו נמצא הנכס של העורר, בתוך ארבעים וחמישה ימים מיום שנמסרה לו.

בברכה,

אלון זסק

המוסמך לפי סעיף 52(א) לחוק תאגידי מים וביוב

העתק:

ד"ר ישעיהו בר אור, סמנכ"ל בכיר למשאבי טבע
גב' שולי נזר, סמנכ"לית בכירה תעשיות ורישוי עסקים
מר גידי מזור, מנהל מחוז מרכז
עו"ד דלית דרור, היועצת המשפטית
ד"ר יעל מייסון, מנהלת אגף שפכי תעשייה, דלקים וקרקעות מזוהמות
מר רונן זהבי, מר אמנון מדרי, מחוז מרכז
גב' אתי נתן, הממונה על שפכי תעשייה
ד"ר דוד רובין, ממונה סביבה לתקנות הקולחין
עו"ד ליאורה עופרי, הלשכה המשפטית
גב' קרן משלר, יחידת הממונה על התאגידיים, רשות המים
מר דניאל סלומון, מנהל היחידה לאיכות הסביבה, אקודן
מר משה אשכנזי, יו"ר פורום תאגידי המים והביוב
כנפי נשרים, גבעת שאול, ת.ד. 34033 ירושלים, מיקוד 91340
טלפון 02-6553840 פקס 02-6520552 Sigal@sviva.gov.il